

Schaamlipcorrectie te kijk gezet

Marc Cosyns

Huisarts en academisch consulent Vakgroep Volksgezondheid & Eerstelijnszorg UGent.

'20 pagina's, 20 vagina's. Of net niet?' is een roze boekje waarmee het Gents Universiteitsmuseum (GUM) op een artistieke manier een verhaal wil brengen rond seksuele diversiteit. Het boekje wordt sinds 2 mei verspreid onder universiteitsstudenten en leerlingen uit het secundair onderwijs. Je kan het - zolang de voorhuid strekt - ook in de museumshop vinden en enkele tekeningen zijn [online te downloaden](#).

Foto GUM-Michiel Devijver

Vagina's rijmt te gemakkelijk op pagina's en dat beseft het GUM ook. In de korte inleiding corrigeren ze meteen het woord door vulva te beschrijven als het uitwendige deel van het geslachtsorgaan, met de vulvalippen en de clitoriseikel. De vagina als inwendige deel. Geen sprake meer van een schaamstreek maar de perineale zone laat men (voorlopig) toch buiten schot.

Als artsen is de anatomie ons welbekend, het taal- en beeldgebruik vaak nog problematisch ondanks de hulp en medewerking van [Sensoa](#) in de opleiding en navorming van artsen. Het boekje zou een ideaal middel kunnen zijn voor huisartsen, gynaecologen, urologen, endocrinologen, reconstructieve en esthetische chirurgen in hun taak van relationele en seksuele vorming van hun patiënten tijdens de consultaties.

Voor deze column wil ik het gebruiken als aanleiding om de schaamlipcorrectie in de kijker te plaatsen.

Het was een onderwerp in de marge op het Rebelle-festival naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van de Socialistisch Vooruitziende Vrouwen (SVV-1922) op 23 april 2022 maar kreeg beperkte mediaweerklank.

Zoals zovele verenigingen de laatste jaren hun naam veranderen om zich te onttrekken aan partijpolitieke ideologie en zich open te stellen voor een ruimer publiek koos SVV ook een nieuwe naam. 'Rebelles' in taal, gerelateerd aan seksualiteit, zijn ze blijkbaar nog niet.

De woorden schaamstreek, schaamhaar en schaamlippen werden schaamteloos gebruikt. Misschien niet te verwonderen als ook Sensoa deze woorden blijft gebruiken bij hun didactische afbeeldingen op [allesoverseks.be](#).

Waar men vroeger over grote en kleine schaamlippen sprak, gebruikt men nu de anatomische locatie buitenste en binnenste, althans toch al bij Sensoa, want het woordenboek Dikke Van Dale-online persisteert anno 2022 in het woordgebruik.

Van Dale kent wel het woord kutlip maar beschouwt dit als 'vulgair'. Het GUM vermijdt het schaamwoord en gebruikt het alternatieve vulvalip. Zullen we dan spreken van vulvalipcorrectie? Ik stel voor om schaamlipcorrectie niet te vervangen door vulvalipcorrectie zodat we ons kunnen blijven schamen over dit soort 'correcties'.

Ik stel voor om schaamlipcorrectie niet te vervangen door vulvalipcorrectie zodat we ons kunnen blijven schamen over dit soort 'correcties'

Plastische chirurgen die zich specialiseerden in esthetische ingrepen op genitaliën maken schaamteloos reclame en spelen gretig in op de schoonheidsnorm van de 'pornokut'. De vulva als een prepuberaal spleetje, gaaf geschoren met nauwelijks zichtbare onderdelen.

De internationale organisatie van plastische chirurgen, SAPS, meldde dat men in 2016 wereldwijd 138.033 esthetische schaamlipcorrecties verrichtte en het aantal tot 164.667 steeg in 2019. Onder druk van het schoonheidsideaal en de maakbaarheid die het toelaat in deze tijdsgeest. Zullen we binnen 50 jaar beseffen dat dit een vorm van vrouwelijke genitale verminking was en zullen we het ook vergoelijken met: 'het was de tijdsgeest'?

Meer en meer krijgt men eindelijk inzicht in het anatomisch en fysiologisch substraat van de clitoris en kan men de genotsfunctie wetenschappelijk onderzoeken en visualiseren. Terecht kan men het stuitend vinden dat het tot 1998 geduurd heeft om te kunnen maar vooral mogen bewijzen dat zwellichamen een deel van de clitoris zijn.

De Australische urologe Helen O'Connel legde het inwendige van de clitoris met het scalpel bloot en toonde in 2005 met MRI-scans duidelijk aan hoe in de vulva homologe corpora cavernosa en spongiosa aanwezig zijn met een nog complexere onderscheiden zenuw- en bloedvatvoorzienig dan de penis.

Het is al erg genoeg en wat mij betreft een genitale verminking dat men de voorhuid van de penis verwijderd om religieuze redenen. Stel dat men een deel van de bedekte corpora zou wegsnijden, geen enkel man en geen enkele religie zou dit aanvaarden. Toch is het dat wat men doet in de beschaafde maakbare wereld bij vrouwen omwille van een machtsonvrije schoonheidsreligie die maar één norm en één vorm duldt.

Laten we seksuele diversiteit toelaten en omarmen in al zijn facetten en de punten verbinden die ons samen brengen met ieders eigen-aardigheid (zoals in de GUMtekeningen!)

[Schaamlipcorrectie te kijk gezet - Actueel - Artsenkrant.com](https://www.artsenkrant.com/nieuws/2019/08/20/schaamlipcorrectie-te-kijk-gezet-actueel-artsenkrant-com)